

**UCHWAŁA Nr XVI/135/2011
RADY MIEJSKIEJ W KOZIENICACH
z dnia 1grudnia 2011r**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych.**

Na podst. art.4 1 ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz U. z 2002 r. Nr 47, poz.1231 z późniejszymi zmianami) i art.4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych (Dz.U. Nr 62 poz.718) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Koziencice.

§ 3

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc Uchwała Rady Miejskiej w Kozienicach Nr LIII/550/2010 z dnia 28 października 2010r.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2012r i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i w BIP Urzędu Miejskiego w Kozienicach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Mariusz Prawda

Załącznik do Uchwały Nr XVI/135/2011
Rady Miejskiej w Koźienicach
z dnia 1 grudnia 2011 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
w Koźienicach**

2012

Wprowadzenie.

1. Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2002 Nr 147 poz. 1231 z póź. zm.)

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:

- I. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
W szczególności zadania te obejmują:
  - 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
  - 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
  - 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- II. Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 i 2 ustawy, rada gminy ustala w drodze uchwały, dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych wykonują także ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy oraz wydają opinię w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy).

2. Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 1) Uchwała Rady Miejskiej w Kozienicach Nr XXX/369/2009r z dnia 26 lutego 2009r w sprawie ustalenia ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy Kozienice miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) Zarządzenia Burmistrza Gminy nr 139/2007 z dnia 5 listopada 2007r w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /GPPiRPA/ w Kozienicach na 2012 r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA na 2012 rok dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych. Realizatorem działań określonych w GPPiRPA jest Ośrodek Profilaktyki Uzależnień, działania te koordynuje Kierownik Ośrodka Profilaktyki Uzależnień.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz dodatkowo w miarę potrzeb z innych środków.

III. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Gminy Kozienice

Dla potrzeb opracowania GPPiRPA w Kozienicach przeprowadzone zostały badania ankietowe młodzieży szkół kozienickich w 2010 roku służące diagnozie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych tej grupy dla gminy Kozienice. Przeprowadzono również w 2010 roku diagnozę i analizę problemów społecznych w gminie Kozienice. Badania swoim zakresem obejmowały następujące grupy zagadnień:

- alkohol w życiu dorosłych mieszkańców regionu
- alkohol a młodzież
- młodzież a narkotyki
- przemoc rówieśnicza i domowa.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach monitoringowych są informacje dotyczące wybranych środowisk i problemów wymagających szczególnej uwagi przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Kozienice na lata 2004 – 2012.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Kozienice realizują zadania prewencyjne dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy profilaktyki, co wynika z *Ustawy o systemie oświaty*.

Cele szkolnych programów profilaktyki koncentrują się na następujących zagadnieniach:

- a) eliminowanie lub redukowanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- b) rozwijanie postaw prozdrowotnych,
- c) promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych,
- d) prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych metod działań profilaktycznych.

Działania profilaktyczne prowadzone w szkołach, wymagają wsparcia merytorycznego i finansowego ze strony samorządu gminy (w ramach GPPiRPA), to w szczególności:

- organizowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych
- organizowanie happeningów, kampanii o charakterze profilaktycznym
- szkolenia dla nauczycieli
- pedagogizacja rodziców
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych
- organizowanie kolonii profilaktycznych i obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,

Alkohol zajmuje szczególne miejsce wśród substancji spożywanych przez człowieka.

Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej. Polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci.

Spożycie alkoholu opisywać można w gramach wypitego alkoholu lub też posługując się miarą porcji standardowej. Przyjmuje się, że w Europie porcja taka zawiera zwykle 10g czystego alkoholu.

Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%. Przyjmuje się, że nadużywanie alkoholu występuje wtedy, gdy mężczyzna wypija 4 porcje, a kobieta 2 porcje codziennie przez 7 dni.

Osoby pijące alkohol mogą wielokrotnie w ciągu swojego życia zmieniać wzór spożywania alkoholu przemieszczając się na continuum od abstynencji, poprzez picie o niskim poziomie ryzyka, do spożywania alkoholu w sposób wysoce ryzykowny i szkodliwy. Niektóre z nich się uzależnią.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Szacuje się, że w Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym żyje około 3 -4 mln osób, w tym około 1,5 - 2 mln dzieci wychowuje się w rodzinach z problemem alkoholowym, z czego 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. Na podstawie wskaźników statystycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), przyjmując przybliżoną liczbę mieszkańców gminy Kozienice 35 tysięcy, można szacunkowo przyjąć, że problem w Kozienicach przedstawia się następująco:

1. Około 930 osób danej społeczności może być uzależniona od alkoholu.
2. Około 1240 osób populacji to osoby dorosłe współuzależnione.
3. Około 1550 osób populacji to dzieci w rodzinach alkoholików.

W Kozienicach działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której jednym z zadań jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Tabela nr 1. Przedstawia ilość podjętych działań w tym zakresie w latach 2009 -2011.

wniosek	2009	2010	X 2011
Wezwani na rozmowę motywującą do podjęcia leczenia	38	71	66
sprawy przekazane do sądu	2	4	5

Zródło: opracowanie własne

Tabela nr 2. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych świadczona przez Punkt informacyjno – konsultacyjny w Kozienicach w latach 2009 – 2011.

wyszczególnienie	2009	2010	X 2011
ilość osób z problemem alkoholowym	162	192	204
ilość członków rodzin objęta opieką	611	835	946

Zródło: opracowanie własne

Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych świadczy Punkt Informacyjno-konsultacyjny w Ośrodku Profilaktyki Uzależnień, są to:

- świadczenia informacyjno - konsultacyjne
- świadczenia diagnostyczne,
- indywidualne i grupowe.

Ponadto w OPU prowadzona jest pomoc w ramach grup samopomocowych AA i grupy rodzinnej Al-Anon.

W regionie radomskim działają dwie jednostki leczenia odwykowego - są to:

- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu i Oddział Leczenia Alkoholowych. Zespołów Abstynencyjnych. Radom, ul. Krychnowicka 1
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień „AGNA” Radom ul. 1905r 21

Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogorszenie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu członka rodziny na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Z myślą o tych dzieciach utworzona została w Świerżach Górnych świetlica wychowawczo – opiekuńcza z elementami socjoterapii. Celem nadrzędnym tej placówki jest szeroko rozumiana profilaktyka.

PRZEMOC W RODZINIE

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Przemoc w rodzinie jest zamierzonym i wykorzystującym przewagę sił działaniem skierowanym przeciw członkowi rodziny, które narusza jego prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Aktem prawnym nakładającym na gminy obowiązek realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm). Do zadań tych należy:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W Kozienicach przy OPU działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doznających przemocy, osób i rodzin z problemem alkoholowym, osób i rodzin z problemem narkotykowym, specjalizujący się w bezpłatnej pomocy wszystkim osobom, które nie potrafią radzić sobie w sytuacji kryzysu, stresu, często związanych z doznawaną przemocą. Kompleksowo świadczone są w nim porady i doradztwo dla ofiar przemocy, udzielana jest pomoc interwencyjna i wsparcie dla dorosłych osób doznających przemocy i dzieci krzywdzonych, udzielane są porady prawne dla osób doznających przemocy domowej.

OPU wydało broszurę, która skierowana jest do społeczności lokalnej. Informator zawiera wykaz lokalnych instytucji i organizacji, zajmujących się pomocą w sytuacjach kryzysowych, wraz z podstawowymi informacjami, takimi jak: charakter i zakres udzielanej pomocy, godziny otwarcia, dane adresowe i kontaktowe.

PROFILAKTYKA

Szkoły i świetlice

W szkołach na terenie gminy Kozienice realizowany jest program profilaktyczny prowadzony przez przeszkolonych nauczycieli i pedagogów. Działania profilaktyczne obejmują dzieci uczęszczające do szkół i świetlicy. Organizowane są różnorodne formy pracy prewencyjnej z dziećmi i młodzieżą.

W działaniach profilaktycznych stosuje się określone strategie działania:

1. przekazywanie pozytywnych, atrakcyjnych dla młodych ludzi wzorców.
2. motywowanie uczniów do podjęcia własnych postanowień i pracy nad sobą, uczenia się samokontroli.
3. kształcenie systemu wartości pozwalającej odkryć i nazywać wartości, które mają znaczenie w życiu.
4. przedstawienie realnych, bezpośrednich konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne.
5. kształtowanie postaw asertywności, a w szczególności na nabywaniu umiejętności opierania się presji rówieśniczej.
6. ukazywanie ciekawych i atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.
7. planowanie i organizowanie zajęć mających na celu podwyższenie samooceny i poszanowania tożsamości młodych ludzi.

8. praca z rodzicami nakierowana na dialog i rozmowę oraz nakreślenia jasnych zasad i systemu wartości.

Grupy samopomocowe

Na terenie miasta i gminy działają trzy grupy samopomocowe funkcjonujące w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupiają one środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces terapeutyczny. Odbywają się także spotkania członków rodzin zorganizowanych w ruchu Al. – Anon.

Rzecznikami grup są osoby, które dzięki wsparciu samorządu ukończyły terapię profesjonalną, która stanowi przygotowanie do nieprofesjonalnego pomagania uzależnionym.

1. **Grupa Anonimowych Alkoholików „Światło życia”** spotyka się w budynku OPU w Kozienicach ul. Warszawska 47 w każdy wtorek o godz. 19:00, a w każdy piątek o godz. 17:00 / ostatni wtorek i piątek miesiąca mityngi otwarte/.

2. **Grupa Anonimowych Alkoholików „Pierwszy krok”** w Świerzchach Górnych spotyka się w każdą niedzielę i środę o godz. 18:00.

3. **Kluby Abstynentów Wzajemnej Pomocy „Cisza” w Kozienicach i „Viktoria” w Świerzchach Górnych**, których działalność obejmuje:

- organizację spotkań Anonimowych Alkoholików – 2 razy w tygodniu po ok. 2 godz.
- organizację spotkań grup Osób Współuzależnionych (żony alkoholików) – 2 razy w tygodniu po ok. 2 godz.
- organizację spotkań integracyjnych rodzin z problemem alkoholowym
- prowadzenie weekendowej kawiarni klubowej w godz. 17⁰⁰ – 20⁰⁰ umożliwiającej spędzenie wolnego czasu bez alkoholu

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Kozienice w roku 2012.

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2012 jest:

zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w gminie

Kozienice.

Cele szczegółowe i zadania

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych.

Dział I.

Zwiększanie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.

Cele:

- ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych,
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania Ośrodka Profilaktyki Uzależnień,

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny
- środowiska trzeźwościowe
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających,

Wskaźniki osiągnięcia celów:

zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego, uczestniczących w zajęciach grup wsparcia, korzystających z poradnictwa w punktach konsultacyjno - informacyjnych, biorących udział w szkoleniach związanych z leczeniem odwykowym i motywowaniem do leczenia.

Zadania:

- 1) Umożliwianie osobom z gminy Kozienice systematycznego udziału w zajęciach prowadzonych przez Ośrodek Profilaktyki Uzależnień.
- 2) Finansowanie udziału w szkoleniach przygotowujących osoby do pracy terapeutycznej i profilaktycznej lub związanej z organizowaniem pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzonych przez specjalistyczne placówki leczenia odwykowego lub instytucje szkoleniowe.
- 3) Prowadzenie grupy edukacyjno-motywującej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
- 4) Prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Dział II.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej
- prowadzenie poradnictwa i organizowanie pomocy interwencyjnej i wsparcia dla ofiar przemocy i ich rodzin

Odbiorcy:

- rodziny, w których występuje przemoc; ofiary i sprawcy
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- zwiększenie liczby osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy
- odsetek liczby placówek i instytucji aktywnie uczestniczących w organizowaniu systemu pomocy
- zwiększenie nowych form pracy interwencyjnej i terapeutycznej z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy
- zwiększenie liczby osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji
- odsetek liczby wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”

Zadania:

- 1) Prowadzenie doradztwa i organizowanie interwencji na rzecz ofiar przemocy w ramach działania punktów konsultacyjno – informacyjnych.
- 2) Prowadzenie w Kozienicach grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej
- 3) Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub dofinansowanie udziału w wybranych szkoleniach osobom angażującym się w pracę profilaktyczną i terapeutyczną na rzecz ofiar przemocy - po uzyskaniu pozytywnej opinii GKRPA.
- 4) Organizacja i udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy i agresji.
- 5) Organizowanie wsparcia i pomocy dla dzieci – ofiar przemocy – w ramach działań profilaktycznych i terapeutycznych określonych w *Dziale III*.

Dział III.

Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych.

Cele:

- *wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych /alkoholu i narkotyków/*
- *wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka*
- *rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii*
- *rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu w okresie ciąży - Alkoholowego Zespołu Płodowego (FAS)/ Alkoholowego Efektu Płodowego (FAE) .*

Odbiorcy:

- społeczność lokalna
- dzieci i młodzież
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą
- organizacje pozarządowe

- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży
- rodzice i wychowawcy

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- zwiększenie liczby zrealizowanych programów profilaktycznych
- zwiększenie liczby osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów
- zwiększenie liczby odbiorców programów profilaktycznych
- diagnoza problemów i ewaluacja efektywności realizacji programów
- odsetek liczby instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach
- udział w kampaniach edukacyjnych i współpraca z mediami

Zadania:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, wykazanych w specjalistycznych materiałach źródłowych i publikacjach, posiadających określoną technologię pracy i scenariusze zajęć, odpowiadających przyjętym standardom jakości i efektywności pracy profilaktycznej /diagnoza i ewaluacja/, poświadczonych odpowiednimi kwalifikacjami realizatorów.
- 2) Prowadzenie zajęć profilaktycznych obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień według autorskich opracowań w szkołach i innych placówkach instytucjonalnych oraz w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi w formie kompleksowych programów lub wyodrębnionych zajęć, w tym:
  - a. zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi,
  - b. grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze edukacyjnym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju,
  - c. zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania, trudności w adaptacji emocjonalnej w szczególności stanowiących skutek dysfunkcjonalności rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- 3) Prowadzenie świetlicy opiekuńczo - wychowawczej na terenie gminy lub innych form pracy profilaktycznej dostosowanych do potrzeb wskazanych środowisk, zawierających formy pracy przewidziane przy wykonywaniu zadań określonych w punkcie 2.
- 4) Realizacja programów profilaktycznych obejmujących inne niż populacja dzieci i młodzieży środowiska, w tym szczególnie rodziców, a także nauczycieli i wychowawców.
- 5) Dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia

kwalifikacji i kompetencji zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych.

- 6) Dofinansowanie / w miarę posiadanych środków/ obozów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych prowadzonych w ramach wypoczynku feryjnego i wakacyjnego.

Kryteria i formy kwalifikacji określa OPU. W przypadku dzieci ze środowisk nie zdiagnozowanych – po zasięgnięciu opinii i w porozumieniu z MGOPS w Koziennicach i pedagogami szkolnymi.

- 7) Organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji, oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez udziału alkoholu, promujących zdrowy styl życia, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny.

- 8) Włączanie się w ponadregionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień, zapobiegania agresji i przemocy.

- 9) Współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Zakres finansowania działań dotyczy:

- a) kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć /za wykonanie umów – zleceń/
- b) kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków ,
- c) doposażenia placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków
- d) dofinansowania lub całkowitego sfinansowania /w miarę posiadanych środków/ kosztów wypoczynku letniego dzieci zakwalifikowanych do udziału w różnych jego formach na podstawie pozytywnej opinii i uzasadnionych kosztów materiałowych wykorzystywanych przy organizacji wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku zobowiązani są do przedstawienia całościowego kosztorysu lub preliminarza wydatków związanych z organizacją wypoczynku
- e) uzasadnionych kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny,
- f) finansowania prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych itp.
- g) finansowanie lub dofinansowanie organizacji szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych i osób zaangażowanych oraz kosztów ich prowadzenia
- h) finansowanie kosztów publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizacji i udziału w kampaniach edukacyjnych /lokalnych i ponadregionalnych/

Dział IV.

Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel:

- *Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej.*

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, ofiary przemocy i członków ich rodzin
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu gminy Kozienice angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia) związki wyznaniowe, organizacje sportowe, instytucje kulturalno – oświatowe
- osoby zaangażowane w działania profilaktyczne

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- zwiększenie aktywności stowarzyszeń i grup samopomocowych w zakresie organizowania wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin /liczba grup, ilość imprez integracyjno – edukacyjnych, włączanie się w działania lokalne i ponadregionalne/
- zwiększenie liczby wdrożonych projektów programów profilaktycznych i interwencyjnych przez instytucje i organizacje
- odsetek liczby instytucji i organizacji angażujących się w działania profilaktyczne
- zwiększenie liczby odbiorców wdrażanych programów

Zadania:

- 1) Wspomaganie organizacji i stowarzyszeń skupiających osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny przez dofinansowywanie działań o charakterze integracyjnym, podtrzymującym proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych, rozwijających ich aktywność w sferze profilaktyki, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwościowych.
- 2) Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – prezentowanie problematyki uzależnień w ramach otwartych spotkań informacyjno – integracyjnych na terenie gminy Kozienice.
- 3) Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z choroby alkoholowej, wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływanie podtrzymujące proces terapeutyczny.
- 4) Realizacja programów profilaktycznych i organizacja działań na rzecz dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym i aktywizującym, zapobiegających kontaktom tych grup z substancjami psychoaktywnymi, kształtujących postawy

prozdrowotne, rozwijających korzystne z punktu widzenia profilaktyki umiejętności psychologiczne, takie jak asertywność, podejmowanie decyzji pomagania innym.

- 5) Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji, stowarzyszeń, a w uzasadnionych przypadkach także osób fizycznych mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych lub zmniejszającej ich skutki, szczególnie w odniesieniu do dzieci i młodzieży odbywających się w porozumieniu i współpracy z przedstawicielami samorządu.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Mogą być one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy GPPiRPA, wykonując pracę na podstawie odrębnych umów.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- A. Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu
- B. Przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej Kozienice w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Gminy decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- C. Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- D. Finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej oraz pracowników OPU.
- E. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję i GKRPA.

Dodatkowo przyjmuje się, że do zadań GKRPA należy:

- a. prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- b. współuczestnictwo z MGOPS w podejmowaniu procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej oraz na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa, w ramach zespołu interdyscyplinarnego
- c. popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- d. opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w GPPiRPA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa posiedzenia i wykonuje swe czynności w oparciu o Regulamin Organizacyjny GKRPA.

Za udział w posiedzeniach Komisji bez względu na ich ilość przysługuje wynagrodzenie:

- a) członkom Komisji w wysokości 300 zł brutto miesięcznie określonego odrębnymi przepisami.
- b) wynagrodzenie naliczane i wypłacane jest do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego na podstawie listy obecności.

1. Organizowaniem działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmuje się Ośrodek Profilaktyki Uzależnień w Kozienicach w zakresie:

- a) wypłacania wynagrodzeń członkom komisji;
- b) współpracy w organizacji szkoleń członków Komisji

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji w ramach GPPiRPA wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów po uchwaleniu przez Radę Miejską Kozienic GPPiRPA. Wdrożenie programów wymaga każdorazowo pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozienicach.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA

MARIUSZ PRAWDA